

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Marek Marcibál
Téma práce:	Jak je diskontován trest při sjednání dohody o vině a trestu?
Rozsah práce:	168 146 znaků
Datum odevzdání práce:	30.8.2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Práce analyzuje empiricky fungování institutu dohody o vině a trestu (dále DvT) v domácí trestní praxi, s důrazem na výrazné rozšíření využívání tohoto institutu po novelizaci trestního zákoníku (zákon 333/2020 Sb. s účinností od 1.10.2020). Vzhledem k aktuálnosti nedávné změny, absence empirické analýzy dohody o vině a trestu, a nedostatku empirických analýz trestního procesu v domácí literatuře obecně se jedná o aktuální a originální výzkum.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Kromě znalosti domácího pozitivního práva a odborné literatury vyžadovalo zpracování práce obeznámení se s institutem DvT v anglo-saském právu a získání přehledu v obsáhlé teoretické a empirické literatuře o DvT v ekonomické analýze práva. Zejména pak vyžadovalo empirickou analýzu dvou velkých datových souborů (statistické listy trestní, stovky tisíc individuálních záznamů o trestních případech řešených na úrovni státních zástupců a soudů). Co do náročnosti práce převyšuje obvyklý standard.

3. Formální a systematické členění práce

Bez připomínek. Je na místě se vyjádřit k odchylce výsledného obsahu práce od úzce vymezeného názvu. Původním záměrem autora dle zadání bylo odhadnout diskont v uloženém trestu při uzavření DvT. Během řešení a konzultací jsme dospěli k závěru, že oproti očekávání datová omezení neumožňují takový odhad věrohodně provést. Empirická část nakonec popisně mapuje rozdíly mezi případy vyřešenými v DvT a tradičním trestním procesem (včetně rozdílů v uložených trestech) a nejvíce do detailu zkoumá rozdíly ve využití DvT mezi okresy a determinanty těchto rozdílů.

Bylo by od autora vhodnější s dostatečným předstihem před odevzdáním požádat o změnu názvu práce v SIS. Toto beru jako administrativní pochybení a v posudku hodnotím práci jako takovou.

4. Vyjádření k práci

Práce přináší originální poznání. Vybíráám:

- Mapuje velké disparity ve využívání institutu DvT mezi okresy.
- Ukazuje, že DvT je využívána relativně nejintenzivněji u trestných činů vraždy, sexuálních trestných činů, hospodářské kriminality a loupeže. Tedy obecně u závažných trestných činů. Ukazuje tak, že novela (zákon 333/2020 Sb.) mj. rozšiřující okruh trestných činů, měla zamýšlený efekt a celkový nárůst využívání DvT jde na vrub právě rozšíření okruhu na závažné trestné činy.
- V DvT jsou ukládány častěji nepodmíněné tresty odnětí svobody, mj. také proto, že mimo DvT je velká část případů řešena trestním příkazem, který ukládání nepodmíněných trestů neumožňuje. Práce nenachází viditelnou empirickou podporu pro diskont v trestech, podobně jako Abrams et al (2024) v analýze procesu uzavírání DvT ve Philadelphii.
- Analýza též nepotvrzuje teoretickou hypotézu, že využívání DvT roste s vytížeností státních zástupců.

Poslední dvě zjištění nelze interpretovat striktně kauzálně.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano, po modifikaci zaměření empirické části práce.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Vše v pořádku.
Logická stavba práce	V pořádku. Lze vytknout slabou návaznost od empirických zjištění v kapitole 6 k normativním doporučením v kapitole 7.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce bohatě cituje zahraniční literaturu v ekonomické analýze práva.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Slabinou empirické části je pokrytí většího množství dílčích témat na úkor hloubky a detailu zpracování každého z témat. Např. porovnání ukládaných trestů v rámci intervalu horní trestní sazby (Grafy 7 a 8) si přímo říká o navazující (jakkoli popisnou) regresní analýzu. Též poměrně hodně prostoru je věnováno vytíženosti státních zástupců, ale v regresní analýze je toto pokryto jednou proměnnou v jedné specifikaci modelu (Tabulka 9 a 10), prospělo by více alternativních měřítek vytíženosti, např. na úrovni zástupců vs okresních zastupitelství apod. Celkově by práce vyzněla lépe s užším okruhem dílčích empirických otázek zpracovaných více do hloubky.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Celkově v pořádku, dílčí výtka k Tabulkám 9 a 10 – chybí označení závislé proměnné.
Jazyková a stylistická úroveň	

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Navržená známka 1 oceňuje snahu o empirickou analýzu, vysokou náročnost práce, a prezentovaná zjištění, i přes výše uvedené výhrady.

- 1) Diskutujte interpretaci grafů 7 a 8.
- 2) Diskutujte jednotlivé normativní závěry – v čem se opírají o argumenty a zjištění v teoretické části či empirické analýze?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1

V Praze dne _4.9.2024_____

vedoucí diplomové práce